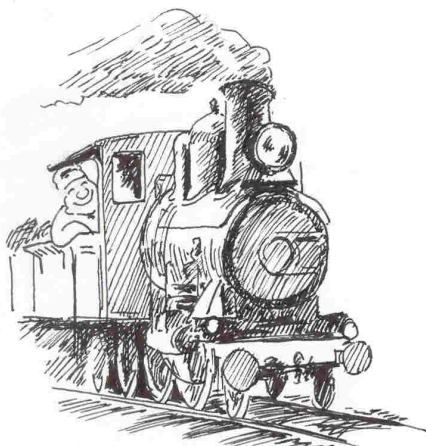

KrøderbaneNytt

Nr. 4/2020 desember 2020

Utgitt av Norsk Jernbaneklubb, driftsavdeling
Krøderbanen. Vestsidveien 4, 3535 Krøderen
Org. nr. 996 366 243
www.kroderbanen.no

Ansvarlig redaktør: Henrik B. Backer
Dagfinn Lunner, redaktør
e-post: dagfinn.lunner@tertitten.com
Tlf.: 99 52 74 50

Tegning: Geir Helgen

KrøderbaneNytt er først og fremst et elektronisk informasjonsskrift, og det sendes ut pr e-post. Medlemmer som ikke har e-post får det tilsendt i papirversjon. Meld fra om din e-post adresse.

Ting skjer ved Krøderbanen selv om det er koronapandemi

*Av driftsbestyrer og seksjonsleder ved Krøderbanen
(og Hallingdal museum)
Stein Rudi Austheim*

Da nærmer det seg slutten av dette året, et år som har vært utfordrende og rart. Sommeren vår ble jo ikke helt slik vi hadde sett for oss men vi fikk gjennomført til slutt takket være den flotte innsatsen til alle frivillige.

Krøderen st. har fått et løft i år

Det er blitt flere nymalte bygninger og vi har fått et nytt underlag på plassen foran stasjonen og godshuset og med det så er drenering og et bedre fall på plass, vi tar resten bort mot vanntårnet til neste år. Vi har fått flaggstangen vår på 18 meter og vi ser frem til å heise flagget til neste år. Jaggu så fikk vi også på plass en ny godsrampe og ny paviljong takket være Øystein Heslien og Morten Kristiansen.

Kørpen (stasjonsmesterboligen) utbedres

Vi er nå i gang med å skifte tak på Kørpen og uthuset og det vil løfte området enda mer. Alt i alt er det gjort veldig mye og jeg kunne ha nevnt mye mer, jeg føler at vi er i et godt driv når det kommer til restaurering og vedlikehold på Krøderbanen.

Svillebestilling sendt

Vi har nå sendt inn en bestilling på 2600 sviller samt svillesett til 4 sporveksler og det kommer i april. Da mangler vi rundt 3000 sviller før vi er i mål håper jeg. Vi har enda ikke fått finansiert

selve arbeidet med å skifte de men det håper jeg går i orden etter vi får svar på den videre finansiering.

Museumsjernbanene på statsbudsjettet

Når det kommer til finansiering av Krøderbanen, etter BaneNor sa takk for seg, har vi brukt mye tid på dette. Men heldigvis så ble museumsbanene satt på statsbudsjettet og midlene ble økt en del, men det er enda ikke nok for en tilfredsstillende drift for alle museene. Men vi er på god vei til noe bedre håper vi. Alle jernbanemuseene fikk i oppdrag sammen med å finne en fordelingsnøkkel som alle kunne bli enig om. Det har vi greid og det er nå sendt over til Jernbanemuseet som blir de som skal fordele midlene på vegne av Jernbanedirektoratet. Så vi lever i spennende tider, men det som også var viktig var å sikre våre stillinger i Museet eller så hadde jo alt ha stoppet opp.

Ny stilling ved Krøderbanen opprettes

Til neste års budsjett så greide vi å få til en ekstra stilling på 80 % så vi er på utkikk etter en ny medarbeider, dette er meget bra slik at arbeidet på banen får et oppsving. Vi er også i gang med å få på plass en ny Baneansvarlig så dette lover godt for framtiden på Krøderbanen slik at vi kommer inn i en fin vedlikeholds syklus på banen.

Takk

Jeg håper at vi er tilbake i normal gjenge til neste sesong og alt ser litt bedre ut. Jeg vil takke alle dere som har gjort en fantastisk innsats på Krøderbanen og ønsker dere en god jul og et godt nytt år!

Brannvakta har fått bedre utstyr med årene

Foto: Dagfinn Lunner

Brannvakten på 1980 tallet:

Motortralen "Røde Fare" ble benyttet til brannvisitasjon etter damptogene. Ikke store vannforrådet en hadde med seg, men desto hadde ekvipasjen en betjening på 3 mann.

Fra venstre driftsbestyrer Arne Bergseth og brannmannskapene Bjørn Riis Hansen og Alf Kolbjørn Elvebråten.

Foto: Henrik B. Backer

Robel 10 har overtatt etter "Røde Fare" og den har fått navnet Magda-Helèn. Den fikk sitt navn i sommer, og er utstyrt med 1000 liter vann, motorsprøyte og slanger.

Fra venstre Helge Lindholm og i førerrommet sees Helge Norbakken.

Vegetasjonsrydding 2020

Av huggegeneral Alexander Westerlund

Helgen 26. - 27. oktober ble det arrangert huggehelg for å rydde vegetasjon langs Krøderbanen.

13 stykker var i aksjon ved planovergangen ved Snarum pukk. Her begynte det å bli dårlig sikt til planovergangen og siden det snart skal kjøres tog her var det viktig å ta tak i vegetasjon som påvirker sikkerheten. Ved denne planovergangen eier banen tomt utenfor selve gjerdet, noe som gjorde at vi kunne sikre ganske gode siktlinjer. Fra sør var det spesielt gjengrodd, men nå har man sikt fra man kommer rundt svingen. Gjennom helgen klarte vi å opparbeide 216 arbeidstimer.

I år ble det kun en helg da smittesituasjonen førte til at vi i slutten av oktober ikke følte det var forsvarlig å samles så mange på samme sted. Men vi vil forsøke å arrangere en liten dugnad i begynnelsen av april før bålforbudet trer i kraft.

For neste års huggehelger i oktober 2021 kan huggegeneralen røpe at det blir to huggehelger litt utenom det vanlige. Stedet vil være Hærebakken, og det vil bli litt mer tog enn normalt og ennå bedre mat enn normalt (er det mulig?). Allerede nå kan dere holde av 16. - 17. og 30. - 31. oktober 2021.

Godsvogn type G3 nr. 5658 har fått litt vedlikehold

G3 5658 inne i verkstedet på Kløtgefoss

Foto: Per Kjeldaas

Krøderbanens hestevogn med dyreleder og militærinneordning har fått skiftet ut en del gammel råttent trepanel nå i høst. Vognen ble midlertidig tatt inn i verkstedet slik at arbeidet kunne gjøres innendørs. Den har også fått to nye strøk med rødmalning.

Per Kjeldaas som har stått for arbeidene forteller at vognen er fra 1914 og bygget ved Eidsfos verk. Den sto i mange år som stasjonsvogn på Nelaug stasjon, og den ble restaurert på NJK-basen på Ski på 1990-tallet med tanke på overføring til Krøderbanen.

Hesten "Rei" var i noen år fast reisende i vognen mellom Krøderen og Vikersund, og "Rei" hadde ikke problemer med å komme seg opp på dyrelederen og inn i vognen. Om det ble regnet ut frakt på transporten huskes ikke.

Spormåling på Krøderbanen

Av Helge Lindholm

Foto: Helge Lindholm

En gang årlig utføres det spormåling på Krøderbanen. Da leies det inn folk fra NRC som kjører over banen med en spesiell måletralle som registrerer sporvidde og vindskjevheter. Måletrallen som brukes nå er svært nøyaktig og har GPS-posisjonering slik at man vet helt nøyaktig hvor man er. Alt registreres fortløpende på en medfølgende pc, og i ettertid mottar Krøderbanen en tabell med måleresultatene hvor mål og avvik er detaljert angitt i henhold til bestemte akseptkriterier. Tabellen brukes for generelt vedlikehold av sporet, og for retting av feil.

Trallen kan fremføres i hastighet på opptil 15 km/t, så for å gjøre målingen effektiv ble den skjøvet med dresin.

Her er NRCs folk underveis i fint driv ved Asbjørnhus mellom Sysle og Snarum den 15. November.

Lokomobilen

Av Helge Lindholm

Lokomobilens kjele. Foto: Helge Lindholm

For mange år siden ble det anskaffet en lokomobil til Krøderbanen. Den hadde i sin tid stått på et sagbruk på Letmoli i Sigdal, og meningen var at den skulle settes i stand slik at den kunne demonstreres ved spesielle anledninger. Av forskjellige grunner har dette ikke latt seg gjennomføre, og lokomobilen har stått lagret under en presenning på en godsvogn på Kløtgefoss.

For en tid siden kom vi i kontakt med en kar bosatt i Lyngdal som hadde familietilknytning til sagbruket der lokomobilen i sin tid ble brukt. Han ville gjerne overta den for å sette den i stand.

Den 27. november kom Arnt Bakke med en stor lastebil og hentet lokomobilen. Krøderbanen er dermed blitt kvitt en stor, tung gjenstand som vi egentlig ikke hadde noen nytte av, og lokomobilen får en mye bedre tilværelse hvor det etterhvert vil bli mulig at noen kan få gleden av å se den i bruk. Med andre ord en vinn-vinn-situasjon.

Endelig er rullende materiell blitt et kulturminne

Fra og med 2021 åpner Kulturminnefondet opp for å kunne utbetale støtte til bevegelige kulturminner. Det betyr at vi har fått en ny mulighet til å søke om støtte vi ikke hadde før. Det er også mulig å søke om støtte til faste kulturminner.

Forslag om prosjekter vi kan søke om mottas med mad tak!

Det er åpnet en [elektroniske søknadsportal](#) for deg som planlegger å søke tilskudd fra Kulturminnefondet i 2021. Det vil være mulig å søke om støtte til:

- Faste kulturminner
- Fartøy og båter
- Bevegelige og rullende kulturminner
- Sikringstiltak
- Fagseminar
- Formidling

Vedlikehold på telefon- og telegrafkursen

Selv om deler av banen ikke er driftsklar for persontrafikk drives likevel vedlikehold på telefon- og telegrafkursen. Det er i år skiftet 5 stolper; ved km 96,5, 99,9, 102,3, 102,5 og 104,8. Dette er stolper syd for Snarum.

Kabelbruddet inn til Vikersund stasjonsbygning er påbegynt utbedret av Banenor, men det gjenstår noe finjustering før alt kan sies å være i orden.

Ved km. 106 var en nabo i november uheldig med felling av trær og dette medførte at trådene ble forstrukket med medfølgende kortslutninger. Det var såpass store krefter ved trefallet at kroken til signaltelegrafisolatoren ble bøyd. Denne feilen er ikke blitt utbedret, slik at linjekursen etter dette bare er virksom mellom Krøderen og Snarum.

Smånyheter

Plass i Tingvallahallen

Robel 12 har fått plass i Tingvallahallen i vinter.

Plass i lokstallen på Krøderen

Personvogn nr. 220 har fått plass her i vinter. Lokomotivet Ulka står i verkstedet for vedlikeholdsoppgaver.

Coop-bygget på Krøderen

Hele gamle bygget er revet og byggegropen graves ut.

Juletreet på plass på Krøderen stasjon

Krøderen velforening svikter ikke. Juletreet er på plass.

Koronatiltak

"Om Krøderbanen fyller de gamle vanntårnene med antibak – vil de kunne fylle alle tog med smittefrie reisende."

Tegning mottatt fra tidl. fylkeskonservator i Buskerud Geir Helgen

Store nyheter

Fra jernbaneverkstedet på Kløftefoss rapporterer Odd Arne Lyngstad at vi hadde flaks. Vi rakk akkurat å få satt dampkjelen inn i lokrammen til lok nr. 225 før alt ble stengt ned på grunn av koronapandemien.

Nå er det ikke flere milepæler før prøvekjøring. Hadde det ikke vært for restriksjonene kunne vi sagt at noe kunne komme til å skje til våren, men nå er alt usikkert ettersom vi ikke vet når restriksjonene blir opphevet. Dette er det ikke så mye vi kan gjøre noe med dessverre.

Gamle nyheter

Satt sammen av redaktør Dagfinn Lunner

En stor takk til Nasjonalbiblioteket i Oslo/Mo i Rana ved dets leder Aslak Siri Myra som holder på med digitalisering av gamle aviser. Ved søk her er det mye interessant å finne.

Fremtiden 25. januar 1912 (annonse)

Statsbanene

2det distrikt

Fra 1ste februar 1912 er Ula stoppested på Krøderbanen flyttet til Magnesittverkets sidespor k. 15,83 fra Vikesund eller 1 km. Fra det gamle stoppested i retning Vikesund.

Drammen, driftsbestyrerens kontor, 25dejanuar 1912.

Buskerud Blad 01.07.1924:

En sort traverhoppe

Til salgs, skikket som reisehest, 4 aar gammel, 10 kvart stor, sikker for bil og all slags kjøring, staar en kort tid til salgs.

Anders Asbjørnhus, Snarum st., Krøderbanen

Porsgrunn dagblad, 14. oktober 1949:

To nedlagte meierier, Sysle og Snarum, som ligger ved Krøderbanen har Statsbanene planer om å kjøpe til stasjonsbygninger, da de nåværende er for små, meldes det fra Drammen.

KrøderbaneNytt bemerkter:

NSB Drammen distrikt kjøpte Snarum meieri, og solgte det på 1970-tallet da de skjønnte at det var en dårlig investering.

Drammens Tidende og Buskerud Blad 21.11.1945

Togordningen på Krøderbanen

Det er kommet så mange henstillinger fra folk som bor langs Krøderbanen til meg om å skrive eller gjøre noe for å få bedre ruteordning på Krøderbanen. Det må jo i sannhet trengs. Herredsstyret er den rette instans til å hjelpe sine innvånere, men for at alle skal forstå at det er en mening bak det, vil det nå bli sendt ut lister som skal forelegges herredstyret. Jeg vil oppfordre alle – både unge og gamle – til å skrive på.

Det vil bli stilt krav om at toget senest kommer til Vikersund kl. 9 form. og at det ikke går opp igjen før kl. 11.30 form. Og at det er betjening på stasjonene om kvelden og om søndagen. Det er et rimelig og billig krav og at det går an å kjøre toget på denne måten har vist seg før.

Snarum den 19.11.45 O. S. B.

Buskerud Blad 06.03.1946

Ingen buss på Krøderbanen

Den av Modum og Krødsherad oppnevnte komite hadde foretrede for distriktssjefen mandag for å oppnå en bedre ruteordning på Krøderbanen. Til kravet om en buss på Krøderbanen kunne distriktssjefen dessverre ikke love noe for øyeblikket, men han lofte å gjøre hva han kunne for å oppnå en siden. Det var skrikende mangle på rullende materiell som gjør seg gjeldende ennå.

Med hensyn til forandringen av de nuværende ruter, ble det bestemt at toget skal gå fra Krøderen kl. 8 morgen og gå tilbake fra Vikersund kl. 11 form., så det vil bli ca 1 ½ times opphold i Vikersund. En senere avgang fra Vikersund var

ikke mulig, da toget er postførende og det vil gripe forstyrrende inn for de videre ruter oppover.

Betjening av stasjonene om kvelden var det ikke mulig å får gjeninført. Men det er mulig at det kan bli slik en ordning at stasjonens venteværelse vil bli åpnet om kvelden og plattformen fullt opplyst.

Snarum den 5. mars 1946

Kongsvinger arbeiderblad 7. oktober 1931:

Togavsporing på Krøderbanen

Drammen: (A.P.): En stygg togavsporing hendte i dag på Kløftefoss stasjon på Krøderbanen.

Et passasjertog til Vikersund gikk inn på et sidespor og tørnet sammen med godsvogner, som blev en del ramponert og slengt av sporet.

Årsaken til uhellet var at man hadde glemt å legge over pensen, slik at toget kjørte fra hovedsporet inn på sidesporet. En del materiell blev ødelagt, men passasjerene slapp med skrekken.

Kongsberg Blad, 12. Desember 1900

Skinnelegger Magnus Guelsen overkjøres søndag Efermiddag af Toget mello Hæhre og Sysle St. på Krøderbanen. Han døde øieblikkelig.

Henrik B. Backer oppsummerer året 2020

Av Henrik B. Backer

Henrik B. Backer er leder av den frivillige virksomheten på Krøderbanen og er samtidig leder av driftsutvalget.

Så er året 2020 snart kommet til endestasjonen. Året ble helt annerledes enn noen kunne forestille seg. Pandemisituasjonen har skapt utfordringer for veldig mange, også for Krøderbanen. Den uvirkelige situasjon som vi var helt uforberedt på første også til mye kreativitet for å gjøre det beste ut av det. Jeg er veldig stolt av hvordan vi greide å gjennomføre sesongen og kjøre tog for opplevelshungrige besøkende hvor mange hadde måtte endre planene sine for sommeren. Og Krøderbanen leverte. Takk til alle som stod på og gjorde det beste ut av situasjonen. Det ble lagt merke til og satt pris på av mange.

Utbedringer på Krøderen stasjon

Det har skjedd mye utenom togkjøringen også. Buskerudmuseet har gjort flere tiltak på Krøderen stasjon med å male opp bygningene og sette i stand rampen ut mot veien på godshuset. Det var en nokså komplisert operasjon som blant annet krevde oppjekking av selve bygningen. Videre er "musikkrampen" i parken fornyet og så godt utført at det nesten vanskelig å se at noe er gjort. Når dette leses blir taket på Kørpen og uthuset satt i stand fornyet med ny takstein og blikkenslagerarbeid. Det er viktig for å bevare bygningene og er noe vi gleder oss over.

Jernbaneverkstedet på Kløftefoss

I verkstedet har det skjedd store fremskritt på lok 21b 225. I løpet av året har arbeidene med

rammen blitt gjort helt ferdig og den vil bli plassert på hjulene sine igjen. I november ble kjelen heist og plassert oppe i rammen. Før det ble gjort ble det arbeidet med å tilpasse den nybygde askekassa til den nye kjelen. Nå gjenstår "bare" å skru sammen loket igjen. Vi forsøker å legge ut informasjon med bilder fortløpende på klubbens forum og i sosiale medier.

Takk

Driftsutvalget vil takke alle som har bidratt og bidrar til å sikre og bevare kulturminnet Krøderbanen. Det er imponerende å se hva man kan oppnå ved trekke eller løfte sammen og ikke hver for oss. På vegne av driftsutvalget vil jeg ønske alle en riktig god jul og godt og fremgangsrikt nyttår.

Skattefrie gaver 2020

Få skattefradrag på skattemeldingen din ved å betale inn et beløp (inntil kr. 50.000 per år) til Norsk Jernbaneklubb, Postboks 1492 Vika, 0116 Oslo.

konto: 3411 29 16042

Gaver kan gis til:

Vognhall Kløftefoss

Restaureringsfond damplok nr. 236.

Du må oppgi ditt person nr. ved å sende det til kaserer@njk.no eller ringe kasserer på telefon 916 53 741

God jul og godt nyttår til alle venner av
Krøderbanen

*Foto: Stein Rudi Austheim
Foto Krøderen 17.12.20*